

Z Kuşağının Öğretmenlerinde Bulunması Gereken Yeterlilikler: Bir Durum Çalışması

Ayfer Şahin*, Rabia Asal Özkan**, Büşra Nur Turan***

Makale Geliş Tarihi: 05/01/2022

Makale Kabul Tarihi: 31/07/2022

DOI: 10.35675/befdergi.1053658

Öz

Bu çalışmanın amacı; Z kuşağı sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterlilikleri sınıf öğretmeni, öğrenci ve veli görüşleri ile belirlemektir. Çalışmada; nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Kayseri ilinde yaşayan 30 sınıf öğretmeni, 30 ilkokul öğrencisi ve 30 öğrenci velisi oluşturmaktadır. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Veriler, içerik analizine başvurulmuş analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre katılımcı öğretmenler, z kuşağının sınıf öğretmenlerinde bulunması gereken en önemli mesleki yeterlilikler olarak; öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek, yenilik ve değişimlere açık olmak, güncel olayları takip etmek, sınıf yönetiminde başarılı olmak gibi becerileri ön plana çıkarmışlardır. İlkokul öğrencilerine göre z kuşağının sınıf öğretmenlerinde bulunması gereken en önemli yeterlilikler; teknolojiyi etkili kullanmak ve yeterli alan bilgisine sahip olmaktır. Çalışmada, öğretmenlerin hızla gelişen ve değişen dünyaya ayak uydurabilmeleri için mesleki gelişimlerini destekleyecek eğitimler düzenlenmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen yeterlilikleri, sınıf öğretmenliği, z kuşağı

The Competencies Teachers of Generation Z: A Case Study

Abstract

This study aims; It is to determine the qualifications that Z generation primary school teachers should have with the opinions of the primary school teacher, students and parents. In the study; case study, one of the qualitative research methods, was used. Research study group consists of 30 primary school teachers, 30 primary school students and 30 parents of students living in Kayseri. In the study, data were collected through a semi-structured interview form. The data were analyzed using content analysis. According to the results of the research, the participating teachers, as the most critical professional qualifications that should be found in the primary school teachers of the z generation; They emphasized skills such as loving the teaching profession and children, being open to innovations and changes, following current events, and being successful in classroom management. According to primary school students, the most important qualifications that the primary school teachers of the z generation should

* Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Kırşehir, Türkiye, asahin@ahievran.edu.tr ORCID: 0000-0001-9903-1445

** Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Kayseri, Türkiye, rabiaasal@erciyes.edu.tr ORCID: 0000-0003-1371-6203

*** Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Kayseri, Türkiye, bnsahin@erciyes.edu.tr ORCID: 0000-0002-0026-0596

Kaynak gösterme: Şahin, A., Asal Özkan, R., & Turan, B. N. (2022). Z kuşağının öğretmenlerinde bulunması gereken yeterlilikler: Bir durum çalışması. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(36), 1155-1173.

have; to use technology effectively and to have sufficient field knowledge. In the study, it is suggested to organize trainings to support the professional development of teachers so that they can keep up with the rapidly developing and changing world.

Keywords: *Generation z, primary school teaching, teacher competencies*

Giriş

Yaşanan siyasal ve toplumsal olayların tüm dünyayı yakından etkilediği, teknolojinin hızla geliştiği, bilgiye ulaşma yollarının her geçen gün farklılaştığı ve çeşitlendiği 21. yüzyılda değişim kaçınılmaz ve gereklidir. Nesiller de yüzyıllar içerisinde toplumsal yaşantılar, siyasal olaylar, çevresel etmenler ve teknolojik gelişmeler gibi sebeplerle değişime uğramaktadır. Bu farklılaşmalar tarihsel süreçte “kuşak” kavramı ile açıklanmıştır. Marshall’ a (1999) göre kuşak; bir toplum içerisinde yaşayan ve ortalama aynı yaş grubunda yer alan bireylerin oluşturduğu topluluktur. Adıgüzel, Batur ve Ekşili’ ye (2014) göre ise, birbirine yakın zaman periyotlarında doğmuş olup toplumsal ve iktisadi yapı hareketlerden etkilenen, belirli sosyal çevreye ait gruba kuşak adı verilir.

Bir kuşak içinde yer alan bireyler doğum yılları, içinde yaşadıkları toplum ve o topluma ait kültürel unsurlar, değer yargıları, davranış kalıpları gibi birçok açıdan benzerlik gösterirler. Dolayısıyla her bir kuşağın birbirinden farklılık gösteren nitelikleri, bakış açıları, olumlu ve olumsuz tarafları mevcuttur (Keleş, 2011). Geçmişten günümüze kuşaklar; aynı dönemde yaşayan, benzer toplumsal yaşantılar geçiren ve benzer kişilik özelliklerine sahip bireylerin oluşturdukları; sessiz kuşak (1900-1945 arasında doğan), bebek patlaması kuşağı (1945-1965 yılları arasında doğan), X kuşağı (1965-1980 yılları arasında doğan), Y kuşağı (1980-2000 yılları arasında doğan), Z kuşağı (2000-2010 yılları arasında doğan) ve son olarak alfa kuşağı (2010 yılı sonrası doğan) şeklinde sınıflandırılmaktadır (Ayhün, 2013; Çetin & Karalar, 2016; Kavalcı & Ünal, 2016; Levickaite, 2010; Sterbenz, 2015; Twenge & Campbell, 2008). Bu sınıflandırma literatürde farklı zaman aralıkları ile yer almakla birlikte net bir ayırım bulunmamaktadır (Gürbüz, 2015).

1900-1945 arasında doğan sessiz kuşak; savaş kuşağı ya da gelenekseller olarak da adlandırılmaktadır. Dünyayı etkileyen büyük savaşlar yaşamış bu kuşaktaki bireylerin en genel özelliği geleneksel düşünce yapısına sahip olmalarıdır (Altunbak & Bıçak, 2018; Kyles, 2005). Sessiz kuşak bireyleri zorluklarla mücadele etmiş, yetersiz sağlık koşullarında, ekonomik zorluklar yaşamışlardır (Erden Ayhün, 2013).

Dünya üzerindeki savaşlar sonrasında dünyaya gelen bebek patlaması kuşağı; toplumları yeniden şekillendiren kuşaktır (Levickaite, 2010). Bu kuşaktaki bireyler; toplumsal konulara duyarlı (Strauss & Howe, 1991), özveri ile çalışan, içsel kontrol mekanizmasına sahip, işlerini önemseyen ve toplumsal menfaatleri kişisel menfaatlerinden önde tutan, idealist, tatminkâr, serinkanlı ve itaatkâr bireylerdir (Bourne, 2009; Smola & Sutton, 2002; Wallace, 2006). X kuşağı; bebek patlaması kuşağına oranla iş ortamında daha esnek ve özerk, kariyer yaşamları için gerekli olan

yeteneklerinin gelişimini önemseyen, otoriteyi sorgulayan, daha bireyci bir kuşaktır (Duvendack 2010; Reynolds, Stewart, MacDonald & Sischo, 2006; Smola & Sutton, 2002; Twenge et al., 2010). Y kuşağı; internet ve teknolojiyi aktif şekilde kullanabilen, iyimser, sosyal, takım çalışmasında aktif rol alabilen, sürekli değişim ve gelişim içinde olan bireylerdir (Barford, Hesterin, 2011; Susaeta et al., 2013; Sessa, Kabacoff, Deal & Brown, 2007).

Günümüzde sıklıkla adı geçen ve bu makaleye de konu olan 2000 sonrası dünyaya gelen Z kuşağı teknolojinin içine doğmuş bir kuşaktır. Bu kuşak; “internet kuşağı” (Oblinger & Oblinger, 2005), “dijital yerliler” (Prensky, 2001), “daima çevrimiçiler” (Levicate, 2010) olarak da adlandırılmaktadır. Erken yaşta eğitim almaya başlayan Z kuşağı, teknolojiyi zorlanmadan kullanan hatta teknoloji bağımlısı bireyler olarak anılırlar (Sessa vd., 2007). Bu kuşak bilgiye çabuk ulaşır, bilgiyi hızlı bir şekilde analiz eder ve yorumlar (Mishra, Sarkar & Singh, 2012). Karşılaştığı durumlar karşısında sıklıkla “Neden?” sorusunu sorar ve otoriteyi reddeder (Chester, 2002). Bireyselliğe önem veren bu kuşak, arkadaşları ile sosyal ilişkiler kurabilmektedir. Z kuşağı sosyal ilişkilerini genellikle çeşitli sosyal platformlar aracılığıyla sosyal medyayı aktif bir şekilde kullanarak yürütmektedir. Bu kuşak genellikle giyilebilir, taşınabilir teknolojik cihazlarla (bilgisayar, İpod, akıllı telefon, MP3 çalar vb.) doğuştan iç içe olan bireylerdir (Bulgan & Göktaş, 2016; Reeves & Oh, 2008).

McCrimble’ a (2010) göre Z kuşağının anneleri, genellikle üniversite mezunu oldukları ve ileri yaşlarda anne olmayı tercih ettikleri için yaşça büyüklerdir. Z kuşağı çekirdek aile yapısında yetişen ve az kardeş sayısına sahip kuşaktır. Diğer kuşaklara göre eğitim hayatına daha erken yaşta başlayan bu kuşağın, daha ileri yaşta meslek hayatına atılacakları tahmin edilmektedir (Desai & Lele, 2017). Z kuşağının yaşam tarzı, düşünce yapısı ve normları diğer kuşaklara göre farklılık göstermektedir. Z kuşağının kendini ifade etme şekli, ebeveynlerine göre oldukça farklıdır. Sosyal medya üzerinden edindikleri arkadaşlıklar ve sosyal çevre Z kuşağı için oldukça önemlidir. Herhangi bir teknolojik cihazla günün büyük bir kısmını geçirebilmektedirler. Sosyal medyada görülmek, takip edilmek ve beğenilmek isterler. Diğer sosyalleşme biçimlerini genellikle tercih etmezler (Tari, 2011; Akt. Karadoğan, 2019). Yani Z kuşağı bireyleri arkadaşlarıyla yüz yüze sohbet etmek yerine sosyal medya kanallarını kullanarak sohbet etmeyi tercih ederler.

Z kuşağı neredeyse eğitimin tüm kademelerinde öğrenimlerine devam eden ve gelecekte toplumda farklı meslekleri icra edecek bireylerden oluşmaktadır (Kandemir, 2020). Bu bireylerin geçirdikleri yaşantılar, aldıkları eğitim ve gelecek beklentileri toplumların yarınlarının şekillenmesinde büyük önem taşımaktadır. Z kuşağı bireylerinin en iyi şekilde yetiştirilmeleri konusunda öğretmenler birinci dereceden sorumludurlar (Karadoğan, 2019). Dolayısıyla toplumun gelecekteki kodlarının belirlenmesinde öğretmenler büyük bir sorumluluk almaktadırlar. Günümüzde teknolojinin hızlı gelişmesi, bilgiye ulaşmanın her geçen gün daha kolay hale gelmesi nedeniyle öğretmenlerin her geçen gün kendilerini yenilemeleri ve geliştirmeleri

kaçınılmazdır. Z kuşağının teknolojiyle iç içe olması, yaşam normlarının ve fikirlerinin farklı olması dolayısıyla da ilgi ve ihtiyaçlarının diğer kuşaklardan farklılık göstermesi nedeniyle bu kuşağa öğretmenlik yapan öğretmenlerin bu kuşağın beklentilerine cevap verebilecek yeterlilikte ve donanımda olması gerekmektedir.

Teknolojinin kucağına doğan ve toplumun geleceğini oluşturacak Z kuşağının; öz değerlerinden beslenen, millî ve manevi değerleri özümseyen, vatanını ve milletini seven, ahlaklı ve karakterli bireyler olarak yetiştirilebilmeleri tüm öğretmenlerin ortak hedefi olmalıdır. Z kuşağının millî ve manevi değerlerle donanmış, bu çağa ayak uydurabilen, bilim ve teknoloji üretmek bu çağa yön verebilecek nesiller olmaları konusunda öğretmenlerin bu çağın dinamiklerini yakalayabilmiş olmaları ise son derece önemlidir.

MEB 2017 öğretmen yeterliklerini belirlerken de benzer yönde bir vurgu yaparak sistem içerisindeki öğretmenlerin “millî, manevi ve evrensel değerleri gözetken, öğrencilerini tanıyan ve gelişimlerini destekleyen, iletişim becerisine sahip ve hitap ettiği kuşağın ilgi ve ihtiyaçlarına göre öğrenme ortamını düzenleyen, bu kapsamda öğretim sürecini en iyi şekilde planlayabilen” yeterliklere sahip olmaları beklenmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2017). 2023 eğitim vizyonunda “bizden ama aynı zamanda bizden farklı” nesiller yetiştirmeye yapılan vurgu bu nesilleri yetiştirecek olan öğretmenlerin belirlenen öğretmen yeterliliklerine sahip olması gerektiğini göstermektedir (MEB, 2018).

Günümüzde bu çağın öğrencisine öğretmenlik yapacak bireylerin yeterliliklerinin yeniden tanımlanmasına ihtiyaç vardır. Bu çalışma bu ihtiyaca cevap aramak üzere planlanmıştır. Z kuşağı ile ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde çalışmaların genellikle ekonomi (Gümüş, 2020; Mercan, 2016), siyaset (Hafizoğlu, 2021, Öztürk Küçük & Toklu, 2020) sosyoloji (Çetin & Karalar, 2016); Taş, Demirdöğmez & Küçüköğlü, 2017) gibi farklı alanlarda yapıldığı, eğitim alanında (Karadoğan, 2019; Somyürek, 2014; Tunçşahin, Turan & Karadeniz, 2021) yapılan çalışmaların yeterli olmadığı görülmektedir. Kuşaklar ve sahip oldukları özelliklerin, ilgi ve ihtiyaçlarının bilinmesi, eğitimin doğru planlanması için bir ön koşuldur. Aynı kuşakta yer alan bireylerin genel olarak benzer özellikleri gösterdikleri düşünüldüğünde bu özelliklerin ortaya çıkarılması ve bu özelliklere uygun bir eğitim sisteminin oluşturulması gerekmektedir. Çalışmanın eğitim sisteminin yürütücüsü olan öğretmenlere, öğretmen yetiştirme programlarının hazırlayıcılarına yol gösterici olma noktasında katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı Z kuşağına öğretmenlik yapan ve yapacak olan sınıf öğretmenlerinde bulunması gereken yeterliliklerin öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre belirlenmesidir. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

- Öğretmen görüşlerine göre Z kuşağı öğretmenlerinde bulunması gereken yeterlikler nelerdir?

- Öğrenci görüşlerine göre Z kuşağı öğretmenlerinde bulunması gereken öğretmen yeterlikleri nelerdir?
- Veli görüşlerine göre Z kuşağı öğretmenlerinde bulunması gereken öğretmen yeterlikleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Sınıf öğretmenleri, öğrenciler ve velilerin görüşlerine göre Z kuşağı öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterliliklerin belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması; kontrol edilemeyen bir konu hakkında derinlemesine bilgi edinmek için sistematik olarak verilerin toplandığı nitel araştırma desenidir. Durum çalışmaları ile bir durum ya da olayı ayrıntılı bir şekilde incelemek amaçlanır (Creswell, 2013; Yıldırım & Şimşek, 2016). Durum çalışması, daha çok nasıl ve niçin sorularına odaklanan, olayların kendi doğal çerçevesinde araştırıldığı çalışmalardır. Durum çalışmalarında olaylar bütüncül bir bakış açısıyla derinlemesine incelenir (Yin, 1984). Bu çalışmada Z kuşağı öğretmenlerinde bulunması gereken yeterliliklerin öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre derinlemesine betimlenmesi amaçlandığı için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni ile yürütülmüştür.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 30 sınıf öğretmeni, 30 ilkokul öğrencisi ve 30 veli oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu belirlenirken kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi, araştırmacının ulaşması kolay ve kendisine yakın bir durumu seçtiği örnekleme yöntemidir. Bu yöntem diğer yöntemlere kıyasla maliyet açısından avantajlı olmakla beraber araştırmanın daha hızlı ve pratik bir şekilde ilerlemesini sağlar (Yıldırım & Şimşek, 2016). Katılımcılara ait temel bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1.

Katılımcılara Ait Demografik Özellikler

Katılımcılar	Cinsiyet	N
Sınıf öğretmeni	Kadın	17
	Erkek	13
İlkokul öğrencisi	Kadın	16
	Erkek	14
Veli	Kadın	18

Erkek

12

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya 17 kadın, 13 erkek olmak üzere 30 sınıf öğretmeni; 16 kadın, 14 erkek olmak üzere 30 ilkokul öğrencisi ve 18 kadın, 12 erkek olmak üzere 30 velinin katıldığı görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada kullanılacak olan veri toplama formunu hazırlamadan önce ulusal ve uluslararası literatür taraması yapılmış ve konuyla ilgili nitel, nicel ve karma desenli çalışmalar incelenmiştir. Hazırlanan soru için iki öğretim üyesinden uzman görüşü alınmıştır. Verilen uzman görüşleri doğrultusunda ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinden toplanacak veriler için kullanılan görüşme formunun girişine Z kuşağının tanımı yapılarak hangi bireyleri kapsadığına ilişkin bilgi eklenmiştir. Bir sınıf öğretmeni, bir ilkokul öğrencisi ve bir veliye ön uygulama yapılmış elde edilen bilgiler ışığında görüşme formuna son hali verilmiştir. Sınıf öğretmeni, ilkokul dördüncü sınıf öğrencisi ve veli görüşlerine göre Z kuşağı öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterliliklerin belirlenmesi amacıyla hazırlanan bu formda aşağıdaki soru bulunmaktadır.

- Z kuşağına öğretmenlik yapan sınıf öğretmenlerinde bulunması gereken öğretmen yeterliliklerinden en önemli gördüğünüz 10 özelliği önem sırasına göre maddeler halinde sıralayınız.

Veri Toplama Süreci

Görüşme formun son hali sınıf öğretmenlerine, ilkokul öğrencilerine ve velilere uygulanarak görüşleri alınmıştır. Pandemi sürecinin olumsuz koşulları nedeniyle görüşme formu; akıllı telefon, bilgisayar gibi iletişim araçları aracılığıyla katılımcılara ulaştırılmıştır. Ayrıca çalışmaya ait alınan etik kurul izni katılımcılara sunularak katılımcılar bilgilendirilmiş ve velilerden izin alınmıştır. Yanıtlar yazılı bir şekilde internet ortamında toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada toplanılan verilerin analizinde, içerik analizi yöntemine başvurulmuştur. İçerik analizi; araştırmada elde edilen verilerin birbirleriyle ilişkilendirilerek gruplandırılması ve yorumlanmasıdır (Büyüköztürk, vd., 2015). Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler çözümlenmiştir. Daha sonra çözümlenen veriler kendi içinde betimlenmiş ve temalar oluşturulmuştur. Elde edilen veriler sayısallaştırılarak frekans değerleri bulunmuştur. Araştırma sürecinde elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından incelenmiş ve alt temalar oluşturulmuştur. Alt temalar arası tutarlılığı belirlemek amacıyla Miles ve Huberman'ın (1994) güvenilirlik formülü ($\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}}$) kullanılmıştır. Kodlayıcılar arasında .82 tutarlılık olduğu

belirlenmiştir. Miles ve Huberman'a (1994) göre .70 ve üstü tutarlılık oranı kodlayıcılar arası güvenilirliğin olduğunu göstermektedir. Belirlenen temalar ve alt temaların frekansları (f) tablolarda verilmiş ve yorumlanmıştır. Tablo açıklamalarında ise en sık tekrar eden yanıtla yer verilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Z kuşağı öğretmenlerinde bulunması gereken yeterliliklerin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada sınıf öğretmenleri, ilkökul öğrencileri ve velilerin cevaplarının ve frekanslarının verildiği tablolar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2.

Sınıf Öğretmenlerine Göre Z kuşağı Öğretmenlerinde Bulunması Gereken Yeterlilikler

Tema	Alt Tema	Kod	f
Mesteki Yeterlilikler	Sınıf yönetimi	Sınıf yönetiminde başarılı olmak	9
		Zamanı etkili kullanmak	5
	21. yy becerileri	Yenilik ve değişimlere açık olmak	25
		İletişim becerisine sahip olmak	13
		İş birlikli çalışmak	7
		Eleştirel düşünme becerisine sahip olmak	3
		Problem çözme becerisine sahip olmak	1
		Anadilini etkili ve güzel kullanmak	1
	Mesleki gelişim	Güncel olayları takip etmek	7
		Araştırmayı sevmek	6
		Kitap okumak	2
	Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum	Öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek	10
		Öğrencilerine karşı ilgili olmak	4
		Öğrencilerin gelişimlerini desteklemek	4
Çevresine model olmak		4	
Okul iklimine uygun davranmak		3	
Bilişsel	Yaratıcı	4	
	İleri görüşlü	2	
	Lider	2	
	Entelektüel	2	
Kişisel Yeterlilikler	Duyuşsal	Sabırlı	14
		Empatik	14
		Pozitif	10
		Hoşgörülü	7
		Sorumluluk sahibi	6
		Sosyal	6
		Evensel ve ulusal değerlere sahip	5
		Saygılı	4
		Espritüel	4
		Adaletli	2
		Özverili	1
		Çalışkan	1
		Dürüst	1
		Vicdanlı	1
Güvenilir	1		
A	Teknolojik alan bilgisi	Teknoloji etkili kullanmak	28
1			

	Sosyal medya platformlarını derste etkili kullanmak	8
	STEM, kodlama, deney ve uygulama bilgisine sahip olmak	6
	Dijital oyunlara derslerde yer vermek	1
Pedagojik alan bilgisi	Yeterli alan bilgisine sahip olmak	10
	Farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmak	6
	Öğrencilerin dikkatlerini çekmekte yeterli olmak	5
	Bireysel farklılıklara duyarlı olmak	5
	Zekâ oyunlarına derslerinde yer vermek	3
	Öğrenci merkezli olmak	2
	Serbest zaman etkinliklerine yer vermek	2
	Yeterli yabancı dil bilgisine sahip olmak	1
	Farklı ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerini kullanmak	1

Tablo 2 incelendiğinde mesleki yeterlilikler teması altında sınıf yönetimi alt temasında en sık tekrar edilen görüşlerin sınıf yönetimi alanında başarılı olmak ($f=9$), zamanı etkili kullanmak ($f=5$) olduğu anlaşılmaktadır. 21. yüzyıl becerileri alt temasında yenilik ve değişimlere açık olmak ($f=25$), etkili iletişim kurma becerisine sahip olmak ($f=13$); mesleki gelişim alt teması altında güncel olayları takip etmek ($f=7$), araştırmayı sevmek ($f=6$); öğretmenlik mesleğine yönelik tutum alt teması altında öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek ($f=10$), öğrencilere karşı ilgili olmak ($f=4$) olduğu görülmektedir. Kişisel yeterlilikler teması altında bilişsel yeterlilikler alt temasında en sık tekrar edilen görüşlerin yaratıcı ($f=4$), ileri görüşlü ($f=2$); duyuşsal yeterlilikler alt teması altında sabırlı ($f=14$), empatik ($f=14$) olduğu görülmektedir. Alan bilgisi yeterlilikleri teması altında teknolojik alan bilgisi alt temasında en sık tekrar eden görüşlerin teknolojiyi etkili kullanmak ($f=28$), sosyal medya platformlarını derste etkili kullanmak ($f=8$); pedagojik alan bilgisi alt temasında yeterli alan bilgisine sahip olmak ($f=10$), farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmak ($f=6$) olduğu görülmektedir. Z kuşağının bireysel farklılıklarının ön plana çıkması, ilgi ve ihtiyaçlarının farklılaşması, daha hareketli ve enerjik olmaları gibi sebeplerden dolayı öğretmenlerin sınıf yönetiminde bazı problemler yaşadıkları ve bu yeterliğin mesleklerinde önemli olduğunu düşündükleri şeklinde yorumlanabilir. Günümüzde bilginin hızla artışı, bu bilgi artışı ile ders içeriklerinin yoğunlaşması zamanı etkili kullanılmasını gerektirmektedir.

Tablo 3.

İlkokul Öğrencilerine Göre Z Kuşağı Öğretmenlerinde Bulunması Gereken Yeterlilikler

Tema	Alt Tema	Kod	f
Mesleki Yeterlilikler	Sınıf yönetimi	Sınıf içinde daha esnek kuralları belirlemek	3
		Sınıf içinde saygı ve sevgi ortamı sağlamak	1
		Ses tonunu etkili kullanmak	1
		Öğrenciler hata yaptığında uygun şekilde uyararak	1
	21. yy becerileri	Etkili iletişim kurma becerisine sahip olmak	6
		İş birlikli çalışma becerisine sahip olmak	4
		Yenilik ve değişimlere açık olmak	2
	Mesleki gelişim	Güncel olayları takip etmek	1
		Z kuşağı bireylerinin özelliklerini bilmek	1

Kişisel Yeterlilikler	Öğretmenlik mesleğine karşı tutum	Öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek	10
		Öğrencileri ile gerektiğinde arkadaş olmak	1
		Teneffüste öğrenciler ile vakit geçirmek	1
		Öğrencileri okul içindeki etkinliklerde görev almasına teşvik etmek	1
		Farklı sınıflar ile etkinlikler düzenlemek	1
		Öğrencileri ile gerektiğinde arkadaş olmak	1
	Bilişsel	Araştırmacı	2
		Çözüm odaklı	1
		Entelektüel	1
		İleri görüşlü	1
	Duyuşsal	Adaletli	13
		Anlayışlı	7
		Sevecen	7
		Güler yüzlü	6
		Güvenilir	6
		Merhametli	6
		Sabırlı	6
		Disiplinli olmak	5
		Hoşgörülü	5
		Eğlenceli	4
Sıcakkanlı		4	
Mutlu		3	
Temiz ve düzenli		2	
İyi niyetli		2	
Fedakâr	2		
Dürüst	2		
Şakacı	1		
Kibar	1		
Sakin	1		
Rol model	1		
Azimli	1		
Teçrübeli	1		
Yetenekli	1		
Alan Bilgisi Yeterlilikleri	Teknolojik alan bilgisi	Teknoloji etkili kullanmak	5
		Derslerde dijital oyunlara yer vermek	1
	Pedagojik alan bilgisi	Yeterli alan bilgisine sahip olmak	12
		Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate almak	7
		Öğrencilerin dikkatlerini çekmek	7
		Öğrenci merkezli olmak	7
		Öğrencilerine karşı ilgili ve duyarlı olmak	6
		Öğrencileri ilgileri doğrultusunda doğru şekilde yönlendirmek	6
		Öğrenciler anlayana kadar sabırla anlatmak	4
		Farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmak	3
		Derslerde oyunlara yer vermek	3
		Derslerde etkinliklere yer vermek	2
		Derslerde hikâye, masal vb. kullanmak	2
		Bireysel farklılıklara duyarlı olmak	2
Ödül ve ceza kullanmamak	1		
Yaparak yaşayarak öğrenme ortamı oluşturmak	1		

Tablo 3 incelendiğinde mesleki yeterlilikler teması altında sınıf yönetimi alt temasında en sık tekrar edilen görüşlerin sınıf içinde daha esnek kurallar belirlemek (f=3), sınıf içinde sevgi ve saygı ortamı sağlamak (f=1) 21. yüzyıl becerileri alt temasında etkili iletişim kurma becerisine sahip olmak (f=6), iş birlikli çalışma becerisine sahip olmak (f=4); mesleki gelişim alt teması altında güncel olayları takip etmek (f=1), Z kuşağı bireylerinin özelliklerini bilmek (f=1); öğretmenlik mesleğine yönelik tutum alt teması altında öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek (f=10), öğrencileriyle gerektiğinde arkadaş olmak (f=1) olduğu görülmektedir. Kişisel yeterlilikler teması altında bilişsel yeterlilikler alt temasında en sık tekrar edilen görüşlerin araştırmacı (f=2), çözüm odaklı (f=1); duyuşsal yeterlilikler alt teması altında adaletli (f=13), anlayışlı (f=7) olduğu görülmektedir. Alan bilgisi yeterlilikleri teması altında teknolojik alan bilgisi alt temasında en sık tekrar eden görüşlerin teknolojiyi etkili kullanmak (f=5), derslerde dijital oyunlara yer vermek (f=1); pedagojik alan bilgisi alt temasında yeterli alan bilgisine sahip olmak (f=12), öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate almak (f=7) olduğu görülmektedir.

Tablo 4.

Velilere Göre Z Kuşağı Öğretmenlerinde Bulunması Gereken Özellikler

Tema	Alt Tema	Kod	f	
Mesleki Özellikler	Sınıf yönetimi	Sınıf içinde daha esnek kurallar belirlemek	4	
		Disiplinli olmak	4	
		Sınıf yönetiminde başarılı olmak	2	
	21. yy becerileri	Yenilik ve değişimlere açık olmak	16	
		Etkili iletişim kurma becerisine sahip olmak	15	
		İş birlikli çalışmak	8	
		Eleştirel becerisine sahip olmak	7	
		Problem çözme becerisine sahip olmak	3	
		Girişimcilik becerisine sahip olmak	2	
		Anadilini etkili ve güzel kullanmak	1	
	Mesleki gelişim	Güncel olayları takip etmek	4	
	Öğretmenlik mesleğine karşı tutum	Öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek	12	
		Öğrencilere karşı ilgili olmak	4	
Kişisel Özellikler	Bilişsel özellikler	Yaratıcı	5	
		Entelektüel	2	
		Çok yönlü bakış açısı	1	
		Açık fikirli	1	
		Lider	1	
		Entelektüel	3	
		Meraklı	2	
		İyi bir gözlemci	1	
		Duyuşsal özellikler	Adaletli	10
			Sabırlı	10
	Hoşgörülü		7	
	Güler yüzlü		7	
	Merhametli		6	
	Empatik		4	
	Eğlenceli		3	
	Şakacı	3		
	Saygılı	3		
Sosyal	2			
Özverili	2			

		İstikrarlı	1
		Duyarlı	1
		Doğaya karşı duyarlı	1
		Üretken	1
		Temiz	1
		Planlı	1
		Enerjik	1
		Anlayışlı	1
Alan Bilgisi Özellikleri	Teknolojik alan bilgisi	Teknoloji etkili kullanmak	19
		Sosyal medya platformlarını etkili kullanmak	6
		STEM, deney ve uygulama bilgisine sahip olmak	4
		Derslerde dijital oyunlara yer vermek	1
	Pedagojik alan bilgisi	Yeterli alan bilgisine sahip olmak	8
		Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate almak	7
		Öğrencilere millî ve manevî değerleri aşılama	4
		Öğrencilerin gelişim özelliklerini bilmek	2
		Öğrencilerin dikkatini çekmek	2
		Öğrencileri kitap okumaya yönlendirmek	1
		Farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmak	1
		Dersleri günlük yaşam ile ilişkilendirmek	1

Tablo 4 incelendiğinde mesleki özellikler teması altında sınıf yönetimi alt temasında en sık tekrar edilen görüşlerin sınıf içinde daha esnek kurallar belirlemek (f=4), disiplinli olmak (f=4) 21. yüzyıl becerileri alt temasında etkili iletişim kurma becerisine sahip olmak (f=15), iş birlikli çalışma becerisine sahip olmak (f=8); mesleki gelişim alt teması altında güncel olayları takip etmek (f=4); öğretmenlik mesleğine yönelik tutum alt teması altında öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek (f=12), öğrencilere karşı ilgili olmak (f=4) olduğu görülmektedir. Kişisel özellikler teması altında bilişsel özellikler alt temasında en sık tekrar edilen görüşlerin yaratıcı (f=5), entelektüel (f=2); duyuşsal özellikler alt teması altında adaletli (f=10), sabırlı (f=10) olduğu görülmektedir. Alan bilgisi özellikleri teması altında teknolojik alan bilgisi alt temasında en sık tekrar eden görüşlerin teknolojiyi etkili kullanmak (f=19), sosyal medya platformlarını etkili kullanmak (f=6); pedagojik alan bilgisi alt temasında yeterli alan bilgisine sahip olmak (f=8), öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate almak (f=7) olduğu görülmektedir. Velilerin öğretmenlerden iş birlikli çalışma becerisine sahip olmasını beklemesi, öğrencinin eğitim hayatı boyunca okul aile iş birliğinin sağlanmasını, çocuklarının gelişimleri ile ilgili bilgi sahibi olmayı ve süreçte aktif rol almayı önemsedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Z kuşağı öğretmenlerinde bulunması gereken yeterliliklerin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada sınıf öğretmenlerine, ilkökul öğrencilerine ve velilere bu yeterliliklerin neler olduğu sorusu yöneltilmiş ve katılımcıların görüşleri alınmıştır. Katılımcıların verdikleri cevaplar araştırmacılar tarafından içerik analizine tâbi tutulmuş ve “Mesleki Yeterlilikler”, “Kişisel Yeterlilikler” ve “Alan Bilgisi Yeterlilikleri” olmak üzere üç ana tema altında toplandığı belirlenmiştir. Mesleki

yeterlilikler ana teması altında “Sınıf Yönetimi”, “21. yy. Becerileri”, “Mesleki Gelişim” ve “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum” alt temaları; kişisel yeterlilikler ana teması altında “Bilişsel Yeterlilikler” ve “Duyuşsal Yeterlilikler” alt temaları; alan bilgisi yeterlilikleri ana teması altında “Teknolojik Alan Bilgisi” ve “Pedagojik Alan Bilgisi” alt temaları bulunmaktadır. Sınıf öğretmenlerinde bulunması gereken yeterliliklere ilişkin ilgili alan yazın incelendiğinde de genel olarak mesleki özellikler, kişisel özellikler, alan bilgisi özellikleri, tutum özellikleri gibi boyutların olduğu görülmektedir (Darling Hammond & Baratz Snowden, 2007; Küçükahmet, 1999; Peacock & Gates, 2000; Richardson & Stop, 1987; Stanton, 1985; Şahin, 2011; Şahin & Yiğitoğlu, 2018; Taşkaya 2012).

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre Z kuşağı öğretmenlerinde sınıf yönetiminde başarılı olmak, zamanı etkili kullanmak, yenilik ve değişimlere açık olmak, etkili iletişim kurmak, bireysel farklılıkları dikkate almak, güncel olayları takip etmek, öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek gibi mesleki yeterliliklerin bulunması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Şahin (2011) öğretmenlerde bulunması gereken en önemli mesleki özelliklerin derslerine planlı ve hazırlıklı gelmek, sınıf yönetiminde başarılı olmak ve öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak öğrenme ortamını düzenlemek olduğunu belirtmiştir. Ayrıca MEB tarafından hazırlanan öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri incelendiğinde öğretmenlerin etkili bir sınıf yönetimi becerisine sahip olması, öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alması ve mesleğini sevmesi gibi yeterlikler vurgulanmıştır (MEB, 2017). Elde edilen bulgulardan yola çıkarak Z kuşağı öğretmenlerinin sabırlı olması, empati becerisine sahip olması, pozitif olması, yaratıcı ve ileri görüşlü olması gibi kişisel özellikler taşımaları gerektiği tespit edilmiştir. Kellough (1997) ve Şimşek (2000) sınıf öğretmenlerinin sabırlı, hoşgörülü, anlayışlı, enerjik ve sevecen olma gibi kişilik özelliklerine sahip olmalarının öğrencilerin okula ve derslere karşı ilgi ve tutumlarını olumlu yönde etkileyeceğini belirtmişlerdir. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre Z kuşağı öğretmenin teknolojiyi etkili kullanması, sosyal medya platformlarını derslerde etkili kullanması, yeterli alan bilgisine sahip olması ve farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Eacute ve Esteve (2000) de kitle iletişim araçlarının ve bilgiye ulaşma yollarının her geçen gün çeşitlendiği bu çağda, sadece düz anlatım yöntemi ile ders işleyen öğretmenlerin öğrencinin dikkatini çekme ve motivasyonunu sağlamada yetersiz kalacağını dolayısıyla farklı teknolojik araç gereçleri ve öğretim yöntem tekniklerini kullanmaları gerektiği sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre ilkokul öğrencilerinin öğretmenlerinde sınıf içinde daha esnek kurallar belirlemek, sevgi ve saygı ortamı oluşturmak, etkili iletişim kurma ve iş birlikli çalışma becerisine sahip olmak, öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek gibi mesleki yeterliliklerin bulunmasını bekledikleri sonucuna ulaşılmıştır. MEB öğretmenlik mesleği genel yeterlilerinde de öğretmenlerin etkili iletişim kurma becerilerine sahip olması gerektiğine vurgu yapıldığı görülmektedir (MEB, 2017). Uygur ve Kanadlı (2020) öğrencilerin sınıf öğretmenlerinden

kendilerini sevmelerini, dostça ve samimi iletişim kurmalarını ve sert sınıf disiplini kurmadan sevgi ile yaklaşmalarını bekledikleri sonucuna ulaşmışlardır. Öğrencilerin belirttikleri görüşlerden yola çıkarak öğretmenlerinin araştırmacı olmak, çözüm odaklı olmak, adaletli olmak, anlayışlı ve sevecen olmak gibi kişisel özelliklere sahip olmaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Taşkaya (2012) nitelikli bir öğretilerde bulunması gereken özellikleri öğretmen adaylarının görüşlerine göre incelediği çalışmasında öğretmenlerin anlayışlı, güler yüzlü ve sabırlı kişilik özelliklerine sahip olmaları gerektiğini belirlemiştir. Ayrıca ilkokul öğrencilerinin öğretmenlerinden teknolojiyi etkili kullanmalarını, derslerde dijital oyunlara yer vermelerini, yeterli alan bilgisine sahip olmalarını ve kendi ihtiyaçlarını dikkate almalarını bekledikleri tespit edilmiştir. Renfro (2012) yapmış olduğu çalışmada, Z kuşağı bireylerinin öğretmeninden bireysel farklılıklarına, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun öğrenme ortamlarını sunmasını beklediklerini belirtmiştir. Borich (1996) sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate almaları ve öğrencileri ile etkili iletişim kurmaları gerektiğini belirtmiştir. 21. yüzyıl becerilerine bakıldığında bireylerin etkili iletişim becerisine sahip olması, teknolojiyi etkin bir şekilde kullanması, iş birliği içinde çalışabilmesi gibi becerilerin bulunması Z kuşağı öğrencilerinin öğretmenlerinde bu yeterliklerin bulunması gerektiğini düşünmesini destekler niteliktedir (Cansoy, 2018).

Velilerin görüşlerine göre Z kuşağı öğretmenlerinde yenilik ve değişimlere açık olmak, etkili iletişim kurma ve iş birlikli çalışma becerisine sahip olmak, öğretmenlik mesleğini ve çocukları sevmek ve sınıf içinde daha esnek kurallar belirlemek gibi mesleki yeterliliklerin bulunması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Velilerin öğretmen ve okulla ilgili olumlu görüşlere sahip olmaları öğrencileri okulu sevmeye ve okul kurallarına uymaya noktasında olumlu yönde etkilemektedir. Jones ve Jones (1995) öğretmenler ile iletişim ve iş birliği halinde olan anne ve babaların çocukları okula teşvik ettiğini ve okula karşı tutumlarını olumlu yönde etkilediklerini belirtmişlerdir. Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde velilerin Z kuşağı öğretmenlerinin adaletli, sabırlı, hoşgörülü, yaratıcı ve entelektüel olmaları gibi kişisel özellikler; teknolojiyi etkili kullanmaları, yeterli alan bilgisine sahip olmaları, öğrencilerin ihtiyaçlarını dikkate almaları ve sosyal medya platformlarını derslerinde etkili kullanmaları gibi alan bilgisi özelliklerine sahip olmalarını bekledikleri tespit edilmiştir. 2023 eğitim vizyonunda da öğretmenlerin öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alarak, çocuklara sevgi ve şefkat ile yaklaşmaları gibi yeterliklere sahip olmasına vurgu yapılması çalışma bulguları destekler niteliktedir (MEB, 2018). Şahin (2011) de sınıf öğretmenlerinin yeterli alan bilgisine sahip olması ve bildiklerini öğrencilere aktarabilmesinin öğretmenlerde bulunması gereken en önemli alan bilgisi özelliklerden olması gerektiği belirlemiştir. Hazır Bıkmaz ve Güler (2002) sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken özelliklere ilişkin veli görüşlerini aldıkları çalışmalarında, velilerin sınıf öğretmenlerinden daha çok sevecen, hoşgörülü ve merhametli olmak gibi kişilik özelliklerine sahip olmalarını beklediklerini sonucuna

ulaşmışlardır. Çalışmanın sonuçlarından yola çıkılarak aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

- Öğretmenlerin mesleki beceri kazanmaları için lisans eğitiminde aldıkları pedagojik formasyon derslerinin içerikleri zenginleştirilebilir.
- Eğitim fakültelerine öğrenci seçerken merkezi sınava ek olarak mülakat sınavı ile öğretmen adaylarının kişisel özellikleri de dikkate alınarak seçim yapılabilir.
- Öğretmenlerin hızla gelişen ve değişen dünyaya ayak uydurabilmeleri için mesleki gelişimlerini destekleyecek eğitimler (STEM, robotik kodlama, dijital oyun vb.) düzenlenebilir.
- Z kuşağını tanımaya ve anlamaya yönelik öğretmen ve öğrenci iş birliğini gerektiren eğitimler planlanabilir.
- Z kuşağı özellikleri dikkate alınarak Millî Eğitim Bakanlığı ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı iş birliğinde öğretim programları ve ders materyalleri hazırlanabilir.
- Bu çalışma sınıf öğretmenleri, ilkokul öğrencileri ve veliler ile yürütülmüştür. Gelecekteki çalışmalar farklı örneklem grupları ile yapılabilir.
- Bu çalışmada Z kuşağı öğretmenlerinde bulunması gereken özelliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Gelecekteki çalışmalarda farklı branşlarda görev yapan öğretmenlerin özellikleri belirlenebilir.

Etik Kurul ve Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışmanın etik kurul izni, Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulundan 25.05.2021 tarihinde “252” başvuru numarası ile alınmıştır. Kurul tarafından araştırma etik açıdan uygun bulunmuştur.

Yazarlar arasında hiçbir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Adıgüzel, O., Batur, H. Z., & Ekşili, N. (2014). Kuşakların değişen yüzü ve y kuşağı ile ortaya çıkan yeni çalışma tarzı: Mobil yakalılar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 165-182.
- Barford, I. N., & Hester, P. T. (2011). *Analysis of generation Y workforce motivation using multi attribute utility theory*. Virginia: A Publication of the Defense Acquisition University.
- Borich, G. D. (1996). *Effective teaching methods*. (3rd ed.). Prentice-hall.
- Bourne, B. B. (2009). *Phenomenological study of response to organizational change: baby boomers, generation X, and generation Y* (Thesis Number: 3357438) [Unpublished PhD Thesis], University of Phoenix.

- Bulgan, G., & Gökteş, P. (2016). X, Y ve Z kuşağı engellilerinin turizme erişilebilirliğinin karşılaştırılması. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 24–48.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (19. Baskı). Pegem Akademi.
- Cansoy, R. (2018). Uluslararası çerçevelere göre 21. yüzyıl becerileri ve eğitim sisteminde kazandırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 3112-3134. <https://doi.org/10.15869/itobiad.494286>
- Chester, E. (2002). *Employing generation why?*. Tucker House Books.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Siyasal Kitabevi.
- Çetin, C., & Karalar, S. (2016). X, Y ve Z kuşağı öğrencilerin çok yönlü ve sınırsız kariyer algıları üzerine bir araştırma, *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 14(28), 157- 197.
- Darling Hammond, L., & Baratz Snowden, J. (2007). A good teacher every classroom: Preparing the highly qualified teachers our children deserve. *Educational Horizons*, 85(2), 111-132.
- Desai, S. P., & Lele, V. (2017). Correlating internet, social networks and workplace- a case of generation Z students. *Journal of Commerce & Management Thought*, 8(4), 802–815. <https://doi.org/10.5958/0976-478X.2017.00050.7>
- Duvendack, C. M. (2010). *Correlaton of work-life balance decisions of different generations of physicians* (Thesis Number: 28326957 [Unpublished PhD Thesis], Capella University.
- Eacute, J., & Esteve, M. (2000). The Transformation of the teachers' role at the and of the Twentieth century: New channels for the future. *Educational Review*. 52(2), 197-209. <https://doi.org/10.1080/713664040>
- Erden Ayhün, S. (2013). Kuşaklar arasındaki farklılıklar ve örgütsel yansımaları. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*. 2(1), 93-112.
- Gümüş, N. (2020). Z kuşağı tüketicilerin satın alma karar tarzlarının incelenmesi. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 15(58), 381-396. <https://doi.org/10.19168/jyasar.572987>
- Gürbüz, S. (2015). Kuşak farklılıkları: Mit mi, gerçek mi?. *İş ve İnsan Dergisi*, 2(1), 39-57. <https://doi.org/10.18394/iid.80342>
- Hafizoğlu, Y. (2021). Z kuşağı seçmen davranışları. *Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 4(2), 141-164. <https://doi.org/10.52974/jena.1035189>
- Hazır Bıkmaz, F., & Güler, D. S. (2002). Velilerin sınıf öğretmenlerinden beklentileri ve sınıf öğretmenlerinin bu beklentilere uygunluğu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 2(2), 445-472.
- Jones, V. F., & Jones, L. S. (1995). *Comprehensive classroom management: Creating positive learning environments for all students*. (4th ed.). Allyn and Bacon.
- Kandemir, B. (2020). Değişen işgücü piyasası ve işin geleceği: Türkiye İş Kurumu için öneriler <https://media.iskur.gov.tr/42497/begum-kandemir.pdf> adresinden 20.06.2022 tarihinde alındı.
- Karadoğan, A. (2019). Z kuşağı ve öğretmenlik mesleği. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 9-41. <https://doi.org/10.31463/aicusbed.597636>
- Kavalcı, K., & Ünal, S. (2016). Y ve Z kuşaklarının öğrenme stilleri ve tüketici karar verme tarzları açısından karşılaştırılması, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20 (3), 1033-1050.
- Kellough, R. D. (1997). *A Resourch guide for teaching: K-12* (4th ed.). Prentice-hall
- Küçükahmet, L. (1999). *İdeal bir öğretmen nasıl davranır? (Öğretmenlik mesleğine giriş)*. Alkım Yayınevi.
- Kyles, D. (2005). Managing your multigenerational workforce. *Strategic Finance*, 87(6), 53-55.

- Levickaite, R. (2010), Generations X Y Z: How social networks form the concept of the world without borders the case of lithuania. *Limes Cultural Regionalistics*, 3(2), 170-183. <https://doi.org/10.3846/limes.2010.17>
- Marshall, G. (1999). *Sosyoloji sözlüğü*. Bilim ve Sanat Yayınları.
- McCrindle, M. (2010). Management: Generation y at work: Part 2: A snapshot of emerging leaders. *Keeping Good Companies*, 62 (9), 566–569.
- Mercan, N. (2016). X, Y ve Z kuşağı kadınların farklı tüketim alışkanlıklarının modern dünyada inşa edilmesi. *Kadın Araştırmaları Dergisi*, 2 (1), 59-70.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded source book* (2nd ed.). Sage.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri*. Milli Eğitim Bakanlığı. <https://oygm.meb.gov.tr/www/ogretmenlik-meslegi-genel-yeterlilikleri/icerik/39>
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *2023 Eğitim Vizyonu*. Milli Eğitim Bakanlığı. https://www.gmka.gov.tr/dokumanlar/yayinlar/2023_E%9Fitim%20Vizyonu.pdf
- Mishra, R. K., Sarkar, S., & Singh, P. (2012). *Today's HR for a sustainable tomorrow*, Allied Publishers.
- Oblinger, D. G., & Oblinger, J. L. (2005). Is it age or it: First steps toward understanding the net generation. Retrieved October 01, 2021, from <https://www.educause.edu/research-and-publications/books/educating-net-generation/it-age-or-it-first-steps-toward-understanding-net-generation>
- Öztürk Küçük, H., & Toklu, İ.T. (2020). Seçimlerde oy verme davranışını ne etkiler? Z kuşağı üzerine bir araştırma, *Business & Management Studies: An International Journal*, 8(5), 4546-4574. <http://dx.doi.org/10.15295/bmij.v8i5.1679>
- Peacock, A., & Gates, S. (2000). Newly qualified primary teachers perceptions of the role of text material in teaching sciences. *Research in Science & Technological Education*. 18(2), 155-171. <http://dx.doi.org/10.1080/713694982>
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
- Reeves, T.C., & Oh, E. (2008). *Generational differences, in handbook of research on educational communications and technology*, (3th ed.), J.Michael Spector, M.David Merrill, Jeroen Van Merriënboer, Marcy P.Driscoll (Eds.), Taylor&Francis Group.
- Renfro, A. 2012, Meet Generation Z. Retrieved October 12, 2021, from <http://www.gettingsmart.com/2012/12/meet-generation-z/>
- Reynolds, J., Stewart, M., MacDonald, R., & Sischo, L. (2006). Have adolescents become too ambitious? High school seniors' educational and occupational plans, 1976 to 2000. *Social Problems*, 53(2), 186-206. <https://doi.org/10.1525/sp.2006.53.2.186>
- Richardson, J., & Stop, P. (1987) *Becoming a primary teacher*. First Published.
- Sessa, V. I., Kabacoff, R. I., Deal, J., & Brown, H. (2007). Generational differences in leader values and leadership behaviors. *The Psychologist-Manager Journal*, 10(1), 47–74. <https://doi.org/10.1080/10887150709336612>
- Smola, K. W., & Sutton, C. D. (2002). Generational differences: revisiting generational work values for the new millennium, *Journal of Organizational Behavior*, 23(4), 363–382. <https://doi.org/10.1002/job.147>
- Somyürek, S. (2014). Öğretim sürecinde Z kuşağının dikkatini çekme: Artırılmış gerçeklik. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 4(1), 63-80. <https://doi.org/10.17943/etku.88319>
- Stanton, H., (1985). What makes a good teacher? Education news, Australian education index,19.
- Sterbenz, C. (2015). Here's who comes after Generation Z and they'll be the most transformative age group ever. Retrieved October 12, 2021, from <https://www.businessinsider.com/generation-alpha-2014-7-2>

- Susaeta, L., Pin, J.R., Idrovo, S., Bellizon, M.J., Espejo, A., Gallifa, A., Aguirre, M., & Avila Pedrozo, E. (2013). Generation or culture? Work attitude drivers: an analysis in Latin America and Iberian countries. *Cross Cultural Management*, 20(3), 321-360.
- Şahin, A. (2011). Öğretmen algılarına göre etkili öğretmen davranışları. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 239-259.
- Şahin, M., & Yiğitoğlu, A. (2018). Öğretmen adaylarına göre etkili bir öğretilimde bulunması gereken özellikler. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 248-260.
- Şimşek, A. (2000). *Eğitim iletişimi*. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Taş, H. Y., Demirdöğmez, M., & Küçüköğlü, M. (2017). Geleceğimiz olan Z kuşağının çalışma hayatına muhtemel etkileri. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 1031-1048. <http://dx.doi.org/10.26466/opus.370345>
- Taşkaya, S. M. (2012). Nitelikli bir öğretilimde bulunması gereken özelliklerin öğretmen adaylarının görüşlerine göre incelenmesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33(2), 283-298.
- Tunç Şahin, C., Turan, S., & Karadeniz, O. (2021). X, Y ve Z kuşaklarının eğitim, öğretmen, öğrenci algıları. *International Journal of Society Researches*, 18(43), 6295-6327. <http://dx.doi.org/10.26466/opus.948789>
- Twenge, J.M., & Campell S.M. (2008). Generational differences in psychological traits and their impact on the workplace. *Journal of Managerial Psychology*, 23(8), 862-877. <https://doi.org/10.1108/02683940810904367>
- Twenge, J. M., Campbell, S. M., Hoffman, B. J., & Lance, C. E. (2010). Generational Differences in Work Values: Leisure and Extrinsic Values Increasing, Social and Intrinsic Values Decreasing. *Journal of Management*, 36(5), 1117-1142. <https://doi.org/10.1177/0149206309352246>
- Uygur, M., & Kanadlı, S. (2020). İyi sınıf öğretmeni özelliklerine yönelik öğrenci öğretmen ve veli görüşler: Bir temel nitel çalışma. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 35-39. <https://doi.org/10.32329/uad.704896>
- Wallace, J. (2006). Work commitment in the legal profession: A study of baby boomers and generation Xers. *International Journal of the Legal Profession*, 13(2), 137-151. <https://doi.org/10.1080/09695950600961293>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R.K., (1984). *Case study research: Design and methods*. Sage Publications.

Extended Abstract

Generation Z, who was born in the lap of technology and will create the future of society; It should be the common goal of all teachers to be educated as individuals who are nourished by their core values, assimilate national and spiritual values, love their homeland and nation, and have high moral character and character. Teachers need to be able to catch up with the dynamics of this age so that Generation Z is the generation that is equipped with national and spiritual values, can keep up with this age, and can lead this age by producing science and technology.

Today, there is a need to redefine the characteristics of the individuals who will teach the students of this age. This study is planned to seek an answer to this need. When the studies on the Z generation are examined, it is seen that the studies are generally done in different fields such as economy, politics, and sociology, and the

studies in the field of education are not sufficient. Knowing the generations and their characteristics, interests, and needs is a prerequisite for the correct planning of instruction. Considering that individuals in the same generation generally show similar characteristics, it is necessary to reveal these characteristics and create an education system suitable for them. It is thought that the study will contribute to the teachers who are the executives of the education system and to the preparers of teacher training programs. The purpose of this study is to determine the qualifications that should be found in primary school teachers who will teach the Z generation according to the opinions of teachers, students, and parents.

In this study, case study, one of the qualitative research methods, was used. Case study; It is a research method for obtaining and examining in-depth information about an uncontrollable subject. The research study group consists of 30 primary school teachers, 30 primary school students, primary school teacher, and 30 parents. While determining the study group to participate in the research, an easily accessible case sampling method was used. Easily accessible case sampling; It is a sampling method in which the researcher chooses a situation that is easy to reach and close to him. In this study, a semi-structured interview form prepared by the researchers was used as a data collection tool. The content analysis method was used in the study. Content analysis; is the grouping and interpretation of the data obtained in the research by associating them with each other. In the research, the data obtained in the semi-structured interview form were analyzed. Then, the analyzed data was described in itself, and themes were created. Frequency values were found by digitizing the obtained data.

The answers given by the participants were subjected to content analysis by the researchers, and it was determined that they were gathered under three main themes: "Professional Characteristics", "Personal Characteristics" and "Field Knowledge Characteristics". "Classroom Management" under the main theme of professional characteristics, "21. Century Skills", "Professional Development" and "Attitude towards Teaching Profession" sub-themes; "Cognitive Characteristics" and "Affective Features" sub-themes under the main theme of personal characteristics; Under the main theme of content knowledge features, there are sub-themes "Technological Content Knowledge" and "Pedagogical Content Knowledge".

When the relevant literature is examined regarding the characteristics that primary school teachers should have, it is seen that there are dimensions such as professional characteristics, personal characteristics, content knowledge characteristics, and attitude characteristics in general. According to the opinions of the primary school teachers, it was concluded that the teachers teaching the Z generation should have professional features such as being successful in classroom management, using time effectively, being open to innovations and changes, communicating effectively, following current events, and loving the teaching profession and children. According to the findings obtained from the research, it was concluded that primary school

students expect their teachers to have professional characteristics such as determining more flexible rules in the classroom, creating an atmosphere of love and respect, having the ability to communicate effectively and collaboratively, and to love the teaching profession and children. According to the parents' opinions, it was concluded that the teachers teaching the Z generation should have professional characteristics such as being open to innovations and changes, having effective communication and collaborative working skills, loving the teaching profession and children, and determining more flexible rules in the classroom. The fact that parents have positive opinions about the teacher and the school affects the students positively regarding liking the school and obeying the school rules.

In line with the results obtained in the study, it has been suggested that the content of the pedagogical formation courses taken in undergraduate education should be enriched for teachers to gain professional skills, and the selection should be made by considering the personal characteristics of the teacher candidates, in addition to the central exam.